

Posudek diplomové práce Anety Bučkové **Aplikace prvků dramatické výchovy ve výuce gramatiky v hodinách češtiny pro cizince**

Diplomová práce Anety Bučkové se věnuje významné a aktuální problematice aplikace dramatické výchovy ve výuce jinojazyčných mluvčích. Diplomantka se zabývala možnostmi prezentace gramatických jevů, přičemž se speciálně zaměřovala na využití postupů a technik dramatické výchovy ve vyučování. Výzkumnou sondu prováděla v seminářích Institutu slavistické filologie na univerzitě v Řezně. V této souvislosti pozitivně hodnotím úzké sepjetí diplomové práce s vyučovací praxí, neboť získané poznatky a závěry diplomové práce jsou využitelné v praxi a rozšiřují metodické možnosti v oboru čeština pro cizince i v oboru dramatická výchova.

Diplomová práce se skládá ze dvou částí, a to z části z teoretické a z praktické. V první části se autorka zaměřuje na výuku gramatiky cizích jazyků a na aplikaci dramatické výchovy ve výuce cizích jazyků. Pozitivně vnímám, že v průběhu vývoje diplomové práce došlo k výrazné obsahové redukci teoretických kapitol. Anetě Bučkové se podařilo z obou oblastí (tzn. z gramatiky ve výuce cizích jazyků a z dramatické výchovy) vybírat určité oblasti, které následně vztahovala k hlavnímu cíli práce.

V praktické části diplomantka prezentuje provedení výzkumné sondy, jejímž cílem je zjištění efektu „využití prvků dramatické výchovy ve výuce češtiny pro cizince“ (s. 19). K teoretickému provedení sondy nemám významné připomínky, autorka provedla tzv. akční výzkum (vhodný zejména v oboru dramatické výchovy), v hodinách češtiny pro cizince vyučovala minulý čas jak v experimentální, tak v kontrolní skupině. K danému cíli byla stanovena výzkumná očekávání, popsán výzkumný terén a výzkumný vzorek. Jako způsob měření Aneta Bučková vybrala test, jenž sestavila podle testologických zásad a k němuž vyvinula kritéria hodnocení. Výsledky výzkumné sondy jsou prezentovány jasně, získaná data názorně shrnuta do tabulek, při interpretaci výsledků je postupováno opatrně (moderující proměnné jsou zvažovány).

Určité nejasnosti pozoruji v praktickém provedení výzkumné sondy, které nemění pozitivní hodnocení celkové práce.

A) Na s. 46 autorka uvádí, že „(z) průměrných výsledků vyplývá, že znalost minulého času byla před sondou u obou skupin relativně stejná“ a že výzkumný „vzorek tvoření minulého času před sondou neovládal“. Uvítala bych, kdyby bylo toto tvrzení v DP upřesněno, a to z následujících důvodů:

Výsledky testů jsou uváděny pro celou skupinu (buď experimentální, nebo kontrolní), není tedy doloženo, že část studentů minulý čas neovládala (příp. částečně neovládala) před začátkem výuky, tzn. před provedením sondy.

Podle tabulky č. 6 bylo zjištěno, že 48 % studentů z kontrolní skupiny zprostředkovaný mluvnický jev ovládala už před začátkem výuky, což do určité míry zpochybňuje uvedené tvrzení ze s. 46.

B) Zamýšlím se nad vstupní úrovní češtiny studentů. Pokud vstupní znalosti češtiny obou skupin nebyly vyrovnané, je zpochybnitelné výzkumné očekávání 1 (dále VO1) (s. 20): „Experimentální skupina dosáhne v porovnání se skupinou kontrolní lepšího výsledku ve výstupním testu.“

Rozdíl ve výsledcích mezi čtyřčlennými skupinami byl 10 % (tj. cca 5 bodů v testu). Na základě výše řečeného je proto diskutabilní, zda tento výsledek je dostatečně signifikantní.

V této části opakovaně kvituji, že Aneta Bučková s daty nakládá opatrně. Například ve vyhodnocení VO1 dobře uvádí, že výsledek „pouze“ naznačuje potvrzení VO1 apod.

Ráda bych položila autorce **otázky**, jak postupovala při výběru vzorku. Jak před provedením sondy zkoumala výzkumný terén? Jaké byly zjištěny rozdíly v jazykové úrovni mezi jednotlivci? Proč vedle zprůměrovaných výsledků skupin neuvádí výsledky jednotlivců?

Další **otázka** se vztahuje k dotazníku. Proč byl dotazník obsahující informace o znalostech češtiny a jiných jazyků zadáván v průběhu sondy, nikoli před jejím začátkem?

Do určité míry zpochybňuji dostatečný průzkum terénu a volbu terénu pro provedení sondy. Domnívám se, že tato situace vznikla v důsledku náročnosti provedení sondy, která vyžaduje precizní a časově náročnou přípravu. Na tuto skutečnost jsem sice diplomantku opakovaně upozorňovala, přesto si velmi vážím jejího zapálení pro obor a určitého typu názorové rezistence, a to především z následujících důvodů:

- Autorka projevila schopnost mezioborové syntézy a orientuje se v základní odborné literatuře vztahující se k tématu.
- Během vzniku a vývoje DP byl patný jak zájem diplomantky o češtinu pro cizince, tak zájem o dramatickou výchovu. Tato poznámka se vztahuje ke stránce praktické i teoretické.
- Většinu potíží, jež vyvstaly v průběhu psaní DP a realizace sondy, studentka reflektovala, následně je konzultovala a do velké míry je úspěšně překonávala.
- Autorka práce chtěla dostát nárokům spíše disertační práce než diplomové.

Skutečnost, že se diplomantka dopouští zmíněných omylů přičítám především jejímu trvání na provedení náročné výzkumné sondy. Aneta Bučková nemá dostatečné zkušenosti s plánováním takové sondy, se sledováním a s propojováním dílčích výsledků, navíc v omezeném časovém prostoru.

Na druhou stranu připomínám kvality práce: jednoznačnou strukturu práce, mezioborové propojení DP a solidní orientaci ve zdrojových dokumentech dvou oborů.

Autorčiny ambice a její průběžnou práci vnímám pozitivně, neboť bezpochyby dokládají její vědecký potenciál.

Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ prací, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Brestu 24. 8. 2018

Mgr. Marie Boccou Kestřánková, Ph. D.
Ústav bohemistických studií
Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze